

702F

702
F

نام

نام خانوادگی

محل امضاء

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.

امام خمینی (ره)

آزمون دانش پذیری دوره های فراگیر «کارشناسی ارشد» دانشگاه پیام نور

رشته تاریخ تشیع (۱۱۶)

مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	قا شماره
۱	مکاتب تاریخ نگاری در تمدن اسلامی	۲۰	۱	۲۰
۲	تاریخ سیاسی شیعه (۱)	۲۰	۲۱	۴۰
۳	سیره ائمه (۱)	۲۰	۴۱	۶۰
۴	فرق شیعه	۲۰	۶۱	۸۰

آذر ماه سال ۱۳۹۲

نمره منفی ندارد.
استفاده از ماشین حساب مجاز نمی باشد.

کدام مورخ در مقدمه‌ی کتاب تاریخ خود آن را فنی با هدفی شریف و سودهای فراوان و صعب الوصول می‌شناسد ولی هنگام برشمردن علوم سخنی از آن به میان نمی‌آورد؟

-۱

۲

(۱) ابن ندیم

(۳) فخرالدین رازی

(۴) محمد بن عبدالرحمن سخاوی

-۲

خواسته‌ی هارون الرشید از خلفای عباسی در مورد سیره‌ی پیامبر (ص) از واقعی کدام بود؟

(۱) در نوشتن سیره‌ی پیامبر (ص) از انصار به نیکی یاد نکند.

(۲) رویدادهایی از سیره را با دیدار از محل حوادث در مدینه برای او شرح دهد.

(۳) کتابی درباره‌ی سیره‌ی پیامبر (ص) بنویسید و از ذکر فضائل علی (ع) خودداری کند.

(۴) از نوشتن نام عالمان، نامدار سیره که از تابعان و اهل مدینه بودند خودداری کند.

-۳

کدام مورخ به محدثین مسلم بن شهاب زهri از نسل دوم محدثان و مورخان مدینه نسبت داده شده است؟

(۱) وی را بزرگ‌ترین شخصیت مکتب حدیث مدینه می‌دانند.

(۲) با گستردن دامنه‌ی منابع و مطالب تحولی در مکتب حدیث مدینه ایجاد کرد.

(۳) مرجعی معتبر در سیره و مغاری پیامبر (ص) و مأخذ اساسی نویسنده‌گان بعدی گردید.

(۴) درباره‌ی جنگ‌های پیامبر (ص) با ذکر سلسله‌ی سند و تاریخ دقیق حوادث و نظمی منطقی تألیف کرد.

-۴

کدام مورخ و نویسنده‌ی دانشمند ایرانی، کتاب المعارف را به متابه مجموعه‌ی معارفی اساسی برای فرهیختگان تألیف نمود؟

(۱) ابوحنیفه دینوری   (۲) ابن قتیبه دینوری   (۳) یعقوب بن سفیان فسوی

-۵

اهمیت کتاب الکامل فی تاریخ ابن اثیر جزوی کدام است؟

(۱) شیوه‌ی سنتی سال شمار را کنار نهاد و تقسیم‌بندی دودمانی را برگزید.

(۲) به طور مستمر و مفصل و با هدف نقد رجال به شرح حال مشاهیر پرداخته است.

(۳) جامعیت و بیان روان و توجه یکسان به تاریخ جهان و کل سرزمین‌های اسلامی می‌باشد.

(۴) حوادث را از ولادت پیامبر اکرم (ص) تا ۶۴۲ به شیوه‌ی سال شمار و با ذکر تراجم شرح داده است.

-۶

خصوصیات کتاب بسیار مهم بلاذری «انساب الاشراف» کدام است؟

(۱) از مأخذ مهم عصر جاهلی و تاریخ صدر اسلام می‌باشد.

(۲) غلبه‌ی صبغه‌ی تاریخی بر انساب در آن مشهود است.

(۳) مهارت و توانایی وی را در فهم معنای وظیفه‌ی علمی مورخ را نشان می‌دهد.

(۴) کهن‌ترین کتاب موجود درباره‌ی قریشیان همراه با اطلاعات ادبی و تاریخی است.

-۷

حسن بن محمد بورینی مورخ و فقیه و شاعر دمشقی در نوشتن تراجم الاعیان من ایناء الزمان به کدام روش متوصل شده است؟

(۱) محدثان را در یازده طبقه یا عصر خود گروه‌بندی کرد.

(۲) به ذکر برخی از مشاهیر اهل ذمه پرداخته است.

(۳) نخستین سده‌نامه‌ای است که زندگی نامه بزرگان را به شکلی تفصیلی دربردارد.

(۴) زندگینامه‌ی بزرگان معاصر خویش را از زمان ولادت تا نزدیک مرگ خود به ترتیب الفبایی تدوین کرد.

-۸

با فروپاشی سلطه‌ی استعماری انگلستان و فرانسه بر کشورهای اسلامی مورخان بومی به کدام روش در تاریخ نویسی تمایل پیدا کردند؟

(۱) از شیوه‌های نو پژوهش در تأثیف کتاب‌های خود استفاده کردند.

(۲) به بررسی حیات فکری و دینی و اجتماعی اسلامی از منظری نو و کمابیش تحقیقی سود برداشتند.

(۳) با تمایلات قوم گرانه و میهن دوستانه به بررسی تاریخ معاصر کشور خود دست زدند.

(۴) درباره‌ی قیام اعرابی پاشا که نقطه عطفی در تاریخ مصر به شمار می‌آید متکی بر اسناد دولتی وقایع را شرح دادند.

- ۹
 مؤلف کتاب الجمل و النصره لسید العترة فی حرب البصره کدام است؟
 ۱) شیخ مفید
 ۲) شیخ طوسی
 ۳) محمد بن علی بن حسین قمی
 ۴) محمد بن علی بن حسین قمی
- ۱۰
 اهمیت تاریخ منظمه ناصری تألیف اعتماد السلطنه از دوره‌ی قاجاریان کدام است؟
 ۱) احوال علما و ادبیان و بزرگان شهرها را ذکر کرده است.
 ۲) با نشری روان و ترتیب سالشمار نوشته شده است.
 ۳) به بررسی شخصیت‌ها و تشکیلات اداری و اجتماعی پرداخته است.
 ۴) جزئیات زندگی افراد سرشناس، زندگی توده مردم و وضع اقتصادی را به دقت وصف کرده است.
- ۱۱
 کتاب تاریخی یادگار زریان که در زمان ساسانیان تدوین شده است دارای کدام خصوصیات می‌باشد؟
 ۱) قطعه‌ای حمامی درباره‌ی دوره‌ی اشکانی است.
 ۲) بر اساس ثنویت دینی (خیر و شر) اهورا و اهریمن تألیف شده است.
 ۳) اثر تاریخی افسانه‌ای است که در آن داستان‌ها و حماسه‌ها به صورت تاریخی منظم گردآوری شده است.
 ۴) با چهار هدف (حفظ سنت دینی زرده‌شی، تحکیم مشروعیت، سلطنت موروشی و ایجاد حس ملی‌گرایی) تدوین شده است.
- ۱۲
 انر مشهور میر خواند از نامی ترین مورخان عصر تیموری کدام است و به تقلید از کدام کتاب نوشته شده است؟
 ۱) تاریخ و صاف - راحه الصدور
 ۲) زيدة الآثار - تاریخ گزیده
 ۳) منتخب التواریخ - ظفرنامه
 ۴) حبیب السیر - روضة الصفا
- ۱۳
 مهم‌ترین اقدام محمد حسن خان اعتماد سلطنه نماینده شاخص شیوه‌ی تاریخ‌نگاری جدید در دوره‌ی قاجار کدام بود؟
 ۱) نقد جدی بر تاریخ نگاری سنتی ایران را به رشته‌ی تحریر در آورد.
 ۲) او در پاریس روش تحقیق جدید را آموخت و کتاب‌های با ارزشی تألیف و اقتباس کرد.
 ۳) بررسی بنیادهای سیاسی و پدیده‌های اجتماعی در تحول تاریخ ایران را مورد بررسی قرار داد.
 ۴) تاریخ‌نگاری را از ثبت وقایع و سرگذشت‌ها، به بررسی تحولات اجتماعی و جریان‌های تاریخی تبدیل کرد.
- ۱۴
 تاریخ‌نگار معاصر که در تألیف شیوه علمی را برگزید و کتاب تشیع و مشروطیت را به رشته‌ی تحریر در آورد:
 ۱) مهدیقلی هدایت
 ۲) نصرالله فلسفی
 ۳) میرزا آقاخان کرمائی
 ۴) عبدالهادی حائری
- ۱۵
 نویسنده‌ی کتاب حرکت امام خمینی و تجدید حیات اسلام در مورد انقلاب اسلامی ایران کدام است؟
 ۱) جواد منصوری
 ۲) علی دوانی
 ۳) راشد الغنوشی
 ۴) عبدالوهاب فراتی
- ۱۶
 مهم‌ترین اقدام جاخط نخستین مؤلف عرب در تاریخ نویسی کدام است؟
 ۱) گزارش‌های تاریخی را همراه با اشاراتی حکایت گونه ارائه دادند.
 ۲) در عبارت‌های کوتاه در باره‌ی مردم پمبا و زنگبار گزارش تاریخی می‌دهد.
 ۳) برخی از روایت‌های تاریخی درباره جزایر کومور را به زبان عربی و سواحلی فهرست کرده است.
 ۴) کتابی درباره‌ی تاریخ موریتانی جنوبی و مالی شمالی که حاوی اطلاعات سودمندی است نوشته است.
- ۱۷
 خصوصیات نوشته‌های ابومروان حیان بن خلف بن حیان از مورخان بزرگ جهان اسلام و اندلس کدام است؟
 ۱) از دقت زیاد و تحلیل درست حوادث تاریخی و عبارت‌های شیوا برخوردار است.
 ۲) نوشه‌های وی جزو معدودترین منابع اصیل دروهی آشوب اندلس و ورود مرابطون به آنجاست.
 ۳) زندگی نامه‌ی تعدادی از بزرگان و مشاهیر اندلس را بدون در نظر گرفتن ترتیب تاریخی حوادث تأثیف نمود.
 ۴) تاریخ و جغرافیا را در هم آمیخت و به تاریخ اندلس از فتح آن تا زمان خود به صورت موضوعی و گاه سال شمار پرداخته است.
- ۱۸
 در دوره‌ی کدام امپراتور عثمانی شقایق نعمانیه به وسیله‌ی طاش کوبی زاده درباره‌ی زندگی علمای عثمانی تألیف شده است؟
 ۱) سلطان سلیمان
 ۲) سلطان سلیمان
 ۳) سلطان محمد فاتح
 ۴) سلطان محمد سوم

-۱۹

مهم‌ترین ویژگی‌های تاریخ‌نگاری در دوره‌ی جهانگیر از سلاطین گورکانی در هند کدام است؟

۱) نخستین تاریخ مدون سلاطین مسلمان هند به نام طبقات اکبری نوشته شد.

۲) نخستین تاریخ رسمی امپراتوری هند در این دوره تدوین گردید.

۳) تألیف تاریخ‌های دودمانی سنتی بر اساس تحلیل شخصی

۴) تکنگاری نویسی درباره‌ی امیران مقندر و مشهور زمان

فرق تاریخ‌نگاری مالایایی در مقایسه با تاریخ‌نگاری جاوه کدام است؟

-۲۰

۱) تاریخ‌نگاری مالایایی با سنت اسلامی و عناصر اسطوره‌ای هندی و بومی در آمیخته است.

۲) تاریخ‌نگاری مالایایی مجموعه متونی در تجلیل از سلسله ماتارام در اوایل قرن دوازدهم است.

۳) تاریخ‌نگاری جاوه‌ای متعلق به دوره‌های پیش از اسلام است.

۴) تاریخ‌نگاری جاوه‌ای به طور مشخصی صورت و محتوای اسلامی دارد.

تاریخ سیاسی شیعه (۱)

-۲۱

عمده‌ترین دلیل گردآمدن شیعیان در اطراف حسین بن علی (شهید فخر) کدام است؟

۱) شهادت امام حسین (ع) در کربلا

۲) حادثه‌ی زید و فرزندش یحیی

۳) سرکوب شیعیان به وسیله‌ی ابن زیاد

۴) سختگیری‌های هادی عباسی علیه شیعیان

-۲۲

حضور موالی در کنار قبایل عربی، گرایشی را که در میان آنان گسترش داد کدام است؟

۱) به حمایت از اهل بیت برخاستند.

۲) به طور طبیعی تشیع را در میان آنان گسترش داد.

۳) نخستین گروهی بودند که به مختار شفیعی علیه خلفا پیوستند.

۴) نخستین کسانی بودند که قیام خود را در برابر امویان آغاز کردند.

-۲۳

اقدام مهیم زهری محدث معروف وابسته به اموی در مورد موالی کدام است؟

۱) می‌گفت هیچ عجمی نباید در کوفه امام جماعت باشد.

۲) وی انتقاد داشت ایمان موالی نسبت به اسلام ایمان حقیقی نیست.

۳) با وجود آن که عالم عرب بود حاضر نبود از یک عالم موالی حدیثی نقل کند.

۴) از نظر وی فرزندانی از خلفا که مادر آنان عجم بود استحقاق خلافت نداشتند.

-۲۴

در کتاب، ضیافت الاخوان شرح حال عالمان شیعه کدام شهر در ایران که از اصحاب امامان بودند آورده شده است؟

۱) قزوین

۲) اصفهان

۳) قم

۴) فارس

-۲۵

عقیده و نظر ایان بن تغلب در تعریف شیعه کدام است؟

۱) اعتقاد به رسوخ الوهیت در وجود امامان بزرگوار باشد.

۲) اعتقاد به رسوخ الوهیت در وجود امامان بزرگوار نباشد.

۳) مشروعیت خلفای نخست را نپذیرد و یا مخالف آنان باشد.

-۲۶

۴) کسی است که از میان روایات از رسول خدا (ص) تنها نقل امام علی (ع) را می‌پذیرد.

مأمون خلیفه‌ی عباسی برای جلوگیری از محبوبیت علیویان در بین مردم به کدام اقدام دست زد؟

۱) با شدت به سرکوب علیویان پرداخت.

۲) می‌کوشید علی‌ها را از مردم جدا کرده به عباسیان پیوند دهد.

۳) از تشکیل دولت علی در طبرستان به شدت جلوگیری کرد.

۴) با انتخاب امام رضا (ع) به ولایت‌عهدی قصد داشت از قیام‌های علیویان در شهرها جلوگیری کند.

- ۲۷ کدام مورد مربوط به دوران امامت امام باقر (ع) می‌باشد؟
- (۱) گروهی از قبیله‌ی بنی اسد به قم مهاجرت کردند.
  - (۲) ابوالصدیم حسین بن علی بن آدم اشعری مسجد جامع قم را بنا کرد.
  - (۳) خاندان برقی که از موالی اشعری بود در قم ساکن شدند.
  - (۴) نخستین ارتباط اشعریان با مذهب تشیع در این دوره بود.
- ۲۸ کدام مورد از امام صادق (ع) درباره‌ی شهر قم نقل شده است؟
- (۱) این شهر ملجا و پناهگاه شیعیان ماست.
  - (۲) بیشتر مفاخر اشعریان شیعه در این شهر ساکن هستند.
  - (۳) بیشترین تعداد مهاجر طالبی در این شهر زندگی می‌کنند.
  - (۴) بیشتر علویان برجسته و سادات در این شهر دفن خواهند شد.
- ۲۹ کدام فرد برای نخستین بار احادیث کوفه را در قم نشر کرد و این شهر محفل محدثین شیعه گردید؟
- (۱) شیخ طوسی
  - (۲) شیخ صدوق
  - (۳) ابراهیم بن هاشم
  - (۴) علی بن بابویه قمی
- ۳۰ روایت نقل شده از امام صادق (ع) درباره‌ی مردم ری کدام است؟
- (۱) مردمان شهری که ری خوانده می‌شود دشمنان خدا و دشمنان رسول الله و اهل بیت اویند.
  - (۲) با استقرار بنی عباس در ری اکثریت مردم از شهر گریختند چون متمايل به بنی امية بودند.
  - (۳) در میان دوستداران و بیعت‌کنندگان با زید بن علی کسانی از مردم ری وجود داشته‌اند.
  - (۴) وجود حاکمان اموی در ری سبب غلبه‌ی روحیه‌ی عثمانی‌گری و ضدیت آنان با اهل بیت می‌باشد.
- ۳۱ کدام فرد را یکی از اركان رشد علاقه به اهل بیت در دوره‌ی آل بویه دانسته‌اند؟
- (۱) رکن الدوله
  - (۲) معزالدوله
  - (۳) صاحب بن عباد
  - (۴) سید قوام الشرف الحسینی
- ۳۲ کدام مورد از نتایج روی کار آمدن متوکل خلیفه‌ی عباسی در جهان اسلام می‌باشد؟
- (۱) اهل حدیث در دوره‌ی وی قدرت یافتند.
  - (۲) دوره‌ی سلطنه‌ی عقاید عقلای معتزلی آغاز گردید.
  - (۳) زمینه‌ی قرابت معتزله با شیعیان فراهم گردید.
  - (۴) وی رسماً اعلام کرد علی (ع) برترین اصحاب رسول خدا است.
- ۳۳ به گفته نجاشی نویسنده‌ی کتاب الصلاة الكبير کدام یک، صحابه‌ی امام صادق (ع) می‌باشد؟
- (۱) محمد بن بحر رهنی
  - (۲) حریر بن عبدالله سجستانی
  - (۳) ابوحیر عبدالله بن نجاشی
  - (۴) ابو عصمت حماد بن سالم شیعی
- ۳۴ منصور بن نوح سامانی با کمک ابوعلی بلعمی وزیر در مورد اسماعیلیان به کدام اقدام دست زد؟
- (۱) به سرکوب شورش باطنیان پرداخت.
  - (۲) زمینه‌های اسماعیلی‌گری در دوره‌ی آنان گسترش یافت.
  - (۳) اندیشه‌های اسلام شیعی با تفکرات عالی را در میان آنان رواج دادند.
  - (۴) اسماعیلی‌گری همه جا شیوع یافت و دیگر باره داعیان در خراسان و بخارا دعوت کردن گرفتند.
- ۳۵ عقیده و نظر مقدسی در مورد حکومت علویان در طبرستان کدام است؟
- (۱) آنان افرادی پاک، عالم و در عین حال عادل بوده‌اند.
  - (۲) علویان بر صعده حکومت می‌کنند. ایشان، دادگرترین مردمند.
  - (۳) حکومت اطروش به رغم کوچکی انکاس کاملی در جهان اسلام در آن دوران داشته است.
  - (۴) حکومت علوی بعد از میان رفتن حکومتش در طبرستان در نقاط دورتر غرب به دو گروه دیلمی و گیل تقسیم شدند.

- ۳۶ سری بن سلامه اصفهانی در شمار اصحاب کدام امام بزرگوار (ع) شمرده می شد؟
 ۴) امام هادی (ع)   ۲) امام جعفر صادق (ع)   ۳) امام حسن عسکری (ع)
 ۱) امام باقر (ع)
- ۳۷ مهم ترین اقدام ثقة الاسلام کلینی که نجاشی از وی با عنوان «شیخ اصحابنا بالری و وجهم» یاد کرده است کدام است؟
 ۱) مكتب کلامی شیعه را که در بغداد ریشه داشت زنده کرد.
 ۲) وی کتابی را درباره طرق حدیث غدیر نوشته است.
 ۳) نخستین دارالعلم را در سال ۲۸۳ در محله شیعه نشین کرخ بغداد تأسیس نمود.
- ۳۸ نخستین کسی بود که مجموعه کافی را که حاوی اصول و فروع مذهب در قالب حدیث بود جمع آوری کرد.
 مهم ترین چهره شیعیان زیدی در شهر اصفهان که شیخ طوسی او را زیدی المذهب دانسته کدام می باشد؟
 ۱) قاسم بن محمد اصفهانی
 ۲) ابوالفرق اصفهانی
 ۳) محمد بن احمد بن بشر اصفهانی
 ۴) علی بن محمد قاسانی اصفهانی
- ۳۹ مهم ترین اقدام خواجه علی مؤبد آخرین شهریار سربداری که مدافعان تشیع بود کدام می باشد؟
 ۱) از تیمور لنگ تقاضای کمک کرد و تیمور با آمدن به خراسان بساط دولت سربداران را برچید.
 ۲) سکه های بر جای مانده از وی مهم ترین شاهد از تشیع خاندان وی می باشد.
 ۳) مقبره شیخ خلیفه و شیخ حسن را در میدان سبزوار تخریب کردند.
 ۴) نخستین فرد از این خاندان بود که بر علیه تیموریان در خراسان قیام کرد.
- ۴۰ کدام مورد به ناصرلدین الله از خلفای عباسی نسبت داده شده است?
 ۱) از ورود عجمان به مدینه الرسول جلوگیری کرد.
 ۲) بیشترین دشمنی را به علویان روا داشت.
 ۳) به داشتن مذهب تشیع شهرت داشت.

سیره ائمه (۱)

- ۴۱ آیه شریفه «و من الناس من يشرى نفسه ابیغاء مرضات الله و الله رئوف بالعباد» درباره حضرت ..... در ..... نازل شده است.
 ۱) علی (ع) - یوم انذار
 ۲) علی (ع) - لیلة المیت
 ۳) محمد (ص) - یوم انذار
- ۴۲ در کدام جنگ، گروهی از اهل مدینه از پیامبر (ص) اجازه بازگشت می خواستند و می گفتند خانه های ما بدون حفاظ است، در حالی که بدون حفاظ نبود، آنها می خواستند (از جنگ) فرار کنند؟
 ۱) احمد - خندق   ۲) بدر   ۳) خیبر   ۴) خندق
- ۴۳ سخنان حکیمانه رسول خدا (ص) که فرمودند: «لا عطین هذه الراية غداً يفتح الله على يديه» و «برز الاسلام كله الى الشرک كله» به ترتیب در کدام یک از غزوات در شان حضرت علی علیه السلام بیان فرمودند؟
 ۱) احمد - خندق   ۲) خیبر - بدر   ۳) خیبر - خندق   ۴) احمد - بدر
- ۴۴ خداوند در سوره مبارکه برأته به پیامبر گرامی اسلام (ص) مأموریت داد که بیزاری خدا و پیامبر را از مشرکان در روز عید ..... اعلام بدارد و با صدای رسا، به اطلاع بت پرستان حجاز برساند که باید تا ..... ماه آینده وضع خود را روشن کنند و این مأموریت توسط ..... انجام پذیرفت.
 ۱) قربان - چهار - حضرت علی (ع)
 ۲) فطر - چهار - یکی از صحابه
 ۳) فطر - دو - یکی از صحابه

-۴۵

حضرت علی علیه السلام در خطبه‌ی «شقشیه» از دو راه دشوار و حساس کدام راه را انتخاب کردند و خود را مانند چه کسی توصیف نمودند؟

۱) دست تنها بدون یاور بپا خیزد و حق خود و مردم را از آنان بگیرد - خار در چشم و استخوان در گلو دارد، با چشم خود می‌دیدم میراثم را به غارت می‌برند.

۲) برداری و صبر در محیط پر خفقات و ظلمتی که پدید آورده‌اند - خار در چشم و استخوان در گلو دارد، با چشم خود می‌دیدم میراثم را به غارت می‌برند.

۳) دست تنها بدون یاور بپا خیزد و حق خود و مردم را از آنان بگیرد - پیران را فرسوده، جوانان را پیر و مردان با ایمان را تا واپسین دم زندگی به رنج و می‌دارد.

۴) برداری و صبر در محیط پر خفقات و ظلمتی که پدید آورده‌اند - پیران را فرسوده، جوانان را پیر و مردان با ایمان را تا واپسین دم زندگی به رنج و می‌دارد.

-۴۶

حضرت علی علیه السلام به مردم فرمودند: آگاه باشید که اگر دعوت شما را اجابت کنیم بر طبق ..... با شما رفتار خواهم کرد و به سخن این و آن و سرزنش ملامتگران گوش فرا نخواهم داد، اما اگر مرا رها کنید، .....

۱) علم خویش - وزیر و مشاورتان باشم بهتر از آن است که امیر و رهبرتان گردد.

۲) عدل الهی - وزیر و مشاورتان باشم بهتر از آن است که امیر و رهبرتان گردد.

۳) علم خویش - همچنان که در دوران سه خلیفه‌ی گذشته کنار رفتم این بار نیز کنار می‌روم.

۴) عدل الهی - همچنان که در دوران سه خلیفه‌ی گذشته کنار رفتم این بار نیز کنار می‌روم.

نبودهای سه‌گانه حضرت علی (ع) با «مارقین»، «ناکثین» و «فاسطین» به ترتیب شامل چه کسانی بوده است؟

۱) پیمان شکنان - اصحاب جمل - طلحه و زبیر ۲) خوارج - طلحه و زبیر - معاویه

۳) پیمان شکنان - اصحاب جمل - معاویه ۴) خوارج - پیمان شکنان - معاویه

-۴۷

جنبیشی که پس از امضای صلح امام حسن مجتبی (ع) بر ضد حکومت اموی آغاز شده بود و روز به روز در حال گسترش و توسعه بود باید در ..... جستجو کرد، که زمینه‌ساز ..... گردید.

۱) مقابله شیعیان در برابر سیاست‌های خشونت آمیز معاویه - پیروزی حقیقت مغلوب بر فریب غالب

۲) بیداری افکار عمومی و افزایش نفوذ دعوت شیعیان - پیروزی حقیقت مغلوب بر فریب غالب

۳) بیداری افکار عمومی و افزایش نفوذ دعوت شیعیان - قیام امام حسین علیه السلام

۴) مقابله شیعیان در برابر سیاست‌های خشونت آمیز معاویه - قیام امام حسین علیه السلام

-۴۹

مهمنه‌ترین هدف امام حسن علیه السلام در مقابل حکومت بنی امية کدام مورد بود؟

۱) تلاش برای پیروزی هر بیشتر حقیقت مغلوب بر فریب غالب

۲) پرده از چهره‌ی طاغیان بر دارد و آنان را آن طور که بودند، بشناساند.

۳) وادار کردن معاویه به زمامداری بر طبق دستور قرآن و روش پیامبر گرامی (ص)

۴) معاویه تمام یاران حضرت علی (ع) را در هر کجا که هستند امان دهد و هیچ یک از آن‌ها را نیازارد.

بزرگترین تعجب خواستن و نتواستن به برکت قیام ..... تحقق یافت و حادثه «ساباط» به ..... منجر شد.

۱) ساخت امام حسن (ع) - افساگری جاهلیت پلید امویان ۲) فریاد امام حسین (ع) - افساگری جاهلیت پلید امویان

۳) ساخت امام حسن (ع) - گزینش موثرترین شیوه مبارزه ۴) فریاد امام حسین (ع) - گزینش موثرترین شیوه مبارزه

امام حسین (ع) در وصیتنامه‌اش انگیزه‌ی قیام خود را کدام مورد اعلام می‌کند؟

-۵۰

۱) مخالفت با بیعت یزید، دعوت کوفیان از امام و زنده کردن سیره‌ی جدش پیامبر (ص) و پدرش علی (ع)

۲) مخالفت با بیعت یزید، امر به معروف و نهی از منکر و زنده کردن سیره‌ی جدش پیامبر (ص) و پدرش علی (ع)

۳) اصلاح امور امت، دعوت کوفیان از امام و پیروی از سیره‌ی جدش پیامبر (ص) و پدرش علی (ع)

۴) اصلاح امور امت، امر به معروف و نهی از منکر و پیروی از سیره‌ی جدش پیامبر (ص) و پدرش علی (ع)

-۵۱

- ۵۲ قیام و مخالفت «عبدالله بن عفیف ازدی» در کوفه بعد از نخستین سخنرانی ابن زیاد مبنی بر اعلام پیروزی، ناظر بر کدام مورد است؟
- ۵۳ (۱) احیای سنت شهادت نخستین نیکس العمل مستقیم شهادت امام حسین (ع)، منجر به ..... به رهبری ..... در سال شصت و یک هجری در شهر ..... شد.
- ۵۴ (۱) قیام حرّه - عبدالله بن عفیف ازدی - مکه
 (۲) رسوأ ساختن هیئت حاکمه (۳) انقراض بنی امیه
 (۴) قیام و شورش در امت اسلامی
- ۵۵ (۱) جنبش توابین - عبدالله بن عفیف ازدی - مکه
 (۲) جنبش توابین - سلیمان بن صرر خزاعی - کوفه
 (۳) قیام مختار - مختار ابن ابی عبید ثقفی - کوفه
 شعار «یا لثارات الحسین»، «حمایت از گروه موالی» و «انگیزه احسان ندامت از گناه و شوق به جبران خطأ» به ترتیب ناظر بر کدام قیام و شورش در امت اسلامی می باشد؟
- ۵۶ (۱) مختار - توابین - مختار (۲) مختار - توابین (۳) توابین - توابین (۴) توابین - توابین - مختار
 نخستین فردی که، «مردم را از سخن گفتن در حضور خلیفه منع کرد» و «از امر به معروف جلوگیری کرد» به ترتیب چه کسی بود؟
- ۵۷ (۱) ولید بن عبدالملک - ولید بن عبدالملک
 (۲) ولید بن مروان - عبدالملک بن مروان
 (۳) عبدالملک بن مروان - عبدالملک بن مروان
- ۵۸ امام سجاد (ع) در وصف چه کسی فرمودند: خداوند تو را حامل (علوم) قرآن قرار داد و علم دین را نزد تو به ودیعت سپرد ولی تو آن را ضایع گردانید؟
- ۵۹ (۱) هشام (۲) عبدالملک
 (۳) عروة بن زبیر (۴) زہری
- ۶۰ امام سجاد (ع) وقتی بردۀ ای را به خانه می آورد در شب عید ..... او را آزاد می کرد زیرا با این اقدام نظر ..... داشته اند.
- ۶۱ (۱) فطر - تربیتی و انسانی
 (۲) فطر - کادرسازی
 (۳) قربان - کادر سازی
- ۶۲ «سعید بن جبیر»، «هشام بن سالم» و «سعید بن مسیب» به ترتیب از تربیت یافتنگان کدام یک از ائمه اطهار (ع) بودند؟
- ۶۳ (۱) امام سجاد (ع) - امام باقر (ع) - امام باقر (ع)
 (۲) امام سجاد (ع) - امام سجاد (ع)
 (۳) امام باقر (ع) - امام سجاد (ع) - امام باقر (ع) - امام سجاد (ع)
- ۶۴ از کارهای بزرگ عمر بن عبدالعزیز ..... بود و آیه‌ی شریفه‌ی ..... بود.
- ۶۵ (۱) مبارزه با فساد و تبعیض - ﴿ولتكن منكم أمة يدعون الى الخير و يامرون بالمعروف و ...﴾ مؤید آن می باشد.
 (۲) مبارزه با فساد و تبعیض - ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَ...﴾ جایگزین آن گردید.
 (۳) منوع کردن سب على (ع) - ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَ...﴾ جایگزین آن گردید.
 (۴) منوع کردن سب على (ع) - ﴿ولتكن منكم أمة يدعون الى الخير و يامرون بالمعروف و ...﴾ جایگزین آن گردید.
- ۶۶ نخستین نئیسی که به امر عمر بن عبدالعزیز احادیث را جمع آوری کرد ..... از تربیت یافتنگان مكتب امام باقر (ع) بود که مؤلف کتاب ..... می باشد.
- ۶۷ (۱) جابر بن یزید جعفی - اربعه مسئلة
 (۲) محمد بن مسلم - اربعه مسئلة
 (۳) جابر بن یزید جعفی - مقتل الحسين

- ۶۱ گروه برگزیده‌ی اصحاب و یاران علی علیه‌اسلام را که در زمان ..... شکل گرفتند، متصف به ..... نمودند که آن کاشف الغطاء از ..... این نظریه است.
- (۲) پیامبر - اصفیاء - طرفداران
 (۴) پیامبر - روافض - مخالفان
- ۶۲ اندیشه‌ی «مهدویت و ظهور مهدی موعود» ابتکار کیسانیه ..... این گروه که به مهدویت ..... معتقد بودند، بنیان‌گذار نظریه‌ی «بداء» .....
 (۱) بود - محمد بن حنفیه - نبودند
 (۳) نبود - محمد بن حنفیه - نبودند
- ۶۳ جواز امامت مفضل در هنگام وجود فاضل، مبین اعتقاد ..... به عنوان یک استثناء برای تصحیح خلافت ..... بوده است که اعتراض امامیه در این خصوص، منتهی به پدید آمدن ..... شد.
- (۲) زیدیان - عمر و ابوبکر - روافض
 (۴) کیسانیان - محمد بن حنفیه - نواصب
- ۶۴ سرآغاز شهرت فرقه‌های «ناوسیه»، «شمیطیه» و «امامیه»، رحلت امام ..... بود که هر کدام از این گروه‌ها به ترتیب معتقد به ..... ، ..... و ..... بودند.
 (۱) سجاد - امامت محمد بن علی - مهدویت امام - امامت زید بن علی بن الحسین
 (۲) سجاد - مهدویت امام - امامت محمد بن علی - امامت عبدالله افطاح
 (۳) صادق - امامت موسی بن جعفر - مهدویت امام - امامت موسی بن جعفر
 (۴) صادق - مهدویت امام - امامت محمد بن جعفر - امامت موسی بن جعفر
- ۶۵ سرآغاز حدوث انشعباد در فرقه‌ی اسماعیلیه، درگذشت ابوتمیم معبد ..... بود که عامل پدید آمدن دو فرقه‌ی ..... و ..... شد که «خداوندان الموت» منسوب به فرقه‌ی ..... بودند.
- (۱) المستنصر بالله - نزاریان - مستعلویان - نزاریان
 (۳) المستنصر بالله - حافظیون - طبییون - حافظیون
- ۶۶ آن جا که نظام آیینی تفکر بر شریعت ظاهری و معنای باطنی یا تأویل شریعت، استوار می‌شود، تفکر ..... رخ می‌نماید که مهم‌ترین مرجع فلسفی اندیشه‌ی آنان ..... است و اصطلاح «ناطق» در تفکر یک اندیشمند اسماعیلی مسلک، برابر ..... می‌باشد.
- (۱) اسماعیلیان - اتحاف المهدیین - الأئمۃ الہادیۃ
 (۳) زیدیان - رسائل اخوان الصفا - اولوالعزم
- ۶۷ فرد معروف به فیلسوف قرامطه و معاصر با محمدبن زکریای رازی، موسوم به ..... و کهن‌ترین کتاب اسماعیلیان درباره‌ی آداب دعوت، ..... و فرد ملقب به «دندان» همان ..... می‌باشد.
- (۱) ابوحاتم رازی - اعلام النبوه - ابوعبدالله نخشی
 (۳) ابوحاتم رازی - کتاب الریبیه - ابوعیقوب سجستانی
- ۶۸ پدید آورندگان آثار: «راحة العقل»، «دعائیں الاسلام»، «اساس التأویل» و «خوان الأخوان» به ترتیب کیانند؟
 (۱) قاضی نعمان - حمید الدین کرمانی - قاضی نعمان - ناصر خسرو
 (۲) حمید الدین کرمانی - قاضی نعمان - قاضی نعمان - ناصر خسرو
 (۳) مؤید فی الدین شیرازی - قاضی نعمان - ناصر خسرو - حمید الدین کرمانی
 (۴) حمید الدین کرمانی - مؤید فی الدین شیرازی - قاضی نعمان - حمید الدین کرمانی

- ۶۹ پدیدآورندگان هر یک از آثار: «مناقب آل ابی طالب»، «مرد نامتناهی»، «امام علی صدای عدالت انسانی» و «شخصیت امام علی بن ابی طالب» به ترتیب کدام‌اند؟
- ۲) ابن شهر آشوب - عقاد - جرداق - صدر
  - ۴) عقاد - جرداق - صدر - ابن شهر آشوب
- ۷۰ تlux ترین رویداد تاریخ اسلام و قهرمانه ترین نرمش تاریخ، به ترتیب در زمان حاکمیت ..... و ..... رخ داد که زمینه‌ساز حادثه‌ی ..... رویداد ..... بود.
- ۱) معاویه - یزید - دوّم - نخست
  - ۳) معاویه - یزید - نخست - دوّم
- ۷۱ کدام مورد، با موضع گیری امام سجاد علیه السلام، در دوران امامت او موافقت دارد؟
- ۱) رعایت کامل اصل تقیه که النقیة دینی و دین آبائی
  - ۲) همنوایی با توابین و ترغیب و تشویق به آگاهی بخشی به مردم
  - ۳) همراهی نکردن با قیام توابین و عدم حمایت از مختار ثقی
  - ۴) زمینه‌سازی برای قیام و خون‌خواهی سالار شهیدان توسط مختار کدام مورد، به ترتیب، معروف گروه باقریه و حاضریه است؟
- ۷۲ ۱) غالیان معتقد به مهدویت امام باقر - معتقدان به ادامه‌ی امامت، پس از امام باقر در فرزندش زکریا
- ۲) معتقدان به امامت محمد بن عبدالله بن حسن بن حسن پس از امام باقر - معتقدان به ادامه‌ی امامت پس از امام باقر در فرزندش زکریا
- ۳) غالیان معتقد به مهدویت امام باقر - معتقدان به امامت محمد بن عبدالله بن حسن بن حسن پس از امام باقر
- ۴) معتقدان به امامت محمد بن عبدالله حسن بن حسن پس از امام باقر - غالیان معتقد به مهدویت امام باقر
- ۷۳ گرایش‌های «متفاوت» و «یک دست» شیعه در زمان امام صادق علیه السلام، به ترتیب در ..... و ..... بود و امام صادق علیه السلام .....
- ۱) قم - کوفه - از درگیر شدن جدی با مسائل سیاسی روزگار خود، پرهیز داشت.
  - ۲) کوفه - قم - از درگیر شدن جدی با مسائل سیاسی روزگار خود، پرهیز داشت.
  - ۳) کوفه - قم - قیام شیعیان تندروی حسنه و نفس زکیه را برای مقابله با حاکمیت غصب، تأیید می‌کرد.
  - ۴) کوفه - قیام شیعیان تندروی حسنه و نفس زکیه را برای مقابله با حاکمیت غصب، تأیید می‌کرد.
- ۷۴ پایه‌گذار علنی نهاد وکالت، در زمان امامت امام ..... علیه السلام بود که مسؤولیت آن نهاد، ..... بوده است.
- ۱) صادق - تجهیز و آماده‌سازی پنهان گروه‌های ضد حاکمیت غصب
  - ۲) کاظم - تجهیز و آماده‌سازی پنهان گروه‌های ضد حاکمیت غصب
  - ۳) صادق - جمع‌آوری وجودات و مسائل شرعی و تحويل آن به امام معصوم
  - ۴) کاظم - جمع‌آوری وجودات و مسائل شرعی و تحويل آن به امام معصوم
- ۷۵ هرگاه از ما بخواهند که برای دو جریان فکری اخباری گری و اصول گرایی، هر کدام یک حامی ثابت قدم معرفی کنیم، به ترتیب ..... خواهند بود.
- ۱) شیخ انصاری و وحید بهبهانی
  - ۳) ملام محمد تقی مجلسی و فیض کاشانی
  - ۴) ملام محمد تقی مجلسی و وحید بهبهانی

-۷۶

هرگاه بخواهیم مسأله‌ی «عصمت» را از دیدگاه امامیه، تعریف کنیم، کدام مورد واقعی به مقصود است؟

۱) عصمت پیامبر و امامان، به اراده‌ی جبری خداوند است و آنان مؤید به تأیید الهی‌اند.

۲) صدور کبیره از پیامبر و امامان از روی عمد، غیرممکن اما حدوث صغائر، سهواً محل عصمت نیست.

۳) پیامبر و امامان، از زمان منصوب شدن به مقام نبوت و امامت، مطلقاً مصون از صغائر و کبائرند.

۴) پیامبر و امامان، از آغاز تا پایان زندگی، از هرگونه سهو، نسیان، گناه کبیره یا صغیره عمدتاً یا سهواً معصومند.

امام صادق علیه السلام، با استدلال به پیام آیه‌ی شریفه: «ام جعلوا لله شرکاء خلقوا كخلقه فتشابه الخلق عليهم» ..... بودند، مطرح فرمود.

-۷۷

۱) انحصار خالقیت در ذات باری تعالی و بیان توحید ذاتی و صفاتی را که امامیه معتقد به آن

۲) نفی شبیه و همانند از ذات باری تعالی در اثبات توحید ذاتی را که مشبهه معتقد به آن

۳) مردود اعلام کردن معتقدان به «تفویض» را که مدعی واگذاری کار به پیامبر و امامان

۴) آگاهی بخشیدن به هواداران خویش را که معتقد به توحید در خالقیت

پدید آورندگان آثار: «نهاية المرام فى علم الكلام»، «تحرير الكلام»، «كشف المراد» و «قواعد العقائد» به ترتیب کدام‌اند؟

-۷۸

۱) علامه‌ی حلبی - خواجه نصیر طوسی - علامه‌ی حلبی - خواجه نصیر طوسی

۲) خواجه نصیر طوسی - علامه‌ی حلبی - خواجه نصیر طوسی - علامه‌ی حلبی

۳) علامه‌ی حلبی - علامه‌ی حلبی - خواجه نصیر طوسی - خواجه نصیر طوسی

۴) خواجه نصیر طوسی - خواجه نصیر طوسی - علامه‌ی حلبی - علامه‌ی حلبی

برداشت نادرست از پیام کدام آیه، غالباً را به سمت ابا‌حی‌گری سوق داد؟

-۷۹

۱) «وجوه يومئذٍ ناضره الى ربها ناظره»

۲) «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تؤْذُوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا»

۳) «لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعَمُوا»

۴) «إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالجَبَالِ فَأَبْيَنَ أَنْ يَحْمِلُنَّهَا»

-۸۰

هرگاه بخواهیم مشاهیری از اندیشه‌وران شیعی در سده‌ی چهارم، پنجم و ششم را معرفی کنیم، به ترتیب کیانند؟

۱) ابومحمد حسن بن موسی نوبختی - سیدالدین حلبی - شیخ مفید

۲) ابومحمد حسن بن موسی نوبختی - شیخ مفید - سیدالدین حلبی

۳) شیخ مفید - ابومحمد بن موسی نوبختی - سیدالدین حلبی

۴) سیدالدین حلبی - شیخ مفید - ابومحمد حسن بن موسی نوبختی